

אבן עם פרס

המיפלנה לא נוססת. היא שוקעתו

באינתיפאדה. קשה לי לשכוח את הסיסמה: "כוח, עוצמה ומכות!" הב"יטחו לנו: "זה דוער, זה דוער..." איזה דוער! כבר 17 חודשים זה דוער...
מה קרה שם השבוע?
לפרס — יש מזל פחות ממה

ושאתילה. ציפיתי ממנו להרבה יר"ת התבטאויות.
פעם אמר, באומץ לב, לרבינו: "אנחנו מחנכים חיילים כדי להר"בין לילדים..." אפילו לגר (יעקובי) יש קלסטר ברור יותר, לפחות מתיר עד.

מאוד הפריע לי שהוא פרש מה"ממשלה הקודמת בטענה שאינו יכול לשבת עם שמיר, ופתאום הוא חוזר ולא סתם חוזר — אלא ב"120% מה הפריע לך אצל שחל?"

פה גונזלס וכל מי שהוא פגש. הם הבינו שאם הוא ייבלם עליידי שמיר — הוא יפזר את הכנסת, לא יותר!
שמיר אמר: "לא!" — אז שימון אמר: "טוב, אז לא..."
את מבינה? אחרי כל הרעש, הוא התקפל.
מנהיגי העולם שהוא גייס הת"אכזבו. נוצר היעדר-אמון כלפי מיפלגת העבודה. יש מין חוסר בהירות.

לעומת זאת, כששמיר, משה ארנס ואריק שרון אומרים: "לא נדבר עם אש"ף" — זה נשמע אמין. כשאנשים במערך אומרים: "אנחנו בעד עצמאות לפלסטינים ובעד, ובעד..." אבל לא נדבר עם אלה ואלה..." זה אבסורד! זה לא נשמע אמין!

בךגוריון תמיד עמר על כך שצ"ריך לדבר דווקא עם הגורמים הק"צוניים ביותר.

מה דעתך על "היור"שים" הפוטנציאליים לפרס? אני בטוח שאם תפקידו של פרס יתפנה — המקום לא יישאר פנוי. הנה, גם בגין לא רצה, כשי"מון, להשאיר יורש. הסתובב איהו שמיר, שהיה יושב-ראש הכנסת או משהו כזה. הוא כל כך לא בלט, עד שלא הפחיד את שרון ודוד לוי.
מי מקביל לשמיר? — גר יעקובי? משה שחל? מר"טה גור?

רות. הגענו כמנראס אחר פחות מהליכוד. התבוסה האמיתית היתה במשאומת עם הרתיים.
היינו צריכים לפרוש לאופוזיצ"יה. לדעתי, יצחק שמיר לא היה מרכיב או ממשלה. הוא היה בדרכו לנשיא, להודיע שאינו יכול להר"כיב ממשלה. אז יכולנו לפחות להתמקד. לא היינו מוסרים להם את משרד-החוץ ומדיניות-החוץ כולה.

אומרים שספינה טוב"עת — נוטים, כך אתה חש?

טוב, אני לא קפצתי — אני הוקפצתי! איש לא יכול להאשים אותי, בארץ, שנשתי מרצון. אין לי סיבה להצטער, כי אני מצוי בת"הליך של יצירה, אבל אני לא רואה מפה שמישהו מרכז את האגף היוני. או חשבת: "אולי (חיים) רמון, אולי עוזי (ברעם), (יוסי) כיליין". לא עלה על דעתי שכל העניין יגסס.
"גסיסה" — זהו גם ת"אור מצבה של מיפלגת-הי"בורדה?

לא ידוע אם גוססת — שוקעת: יש רושם כזה. כמישאלים נותנים לנו פתאום רק 32 מנראטס!

מה חלקו של שימון? מרס בכך?

יש לי טענה כבדה נגדו, על כך שהשלים עם הפקרת הנשוא המר"ני. השוני החברתי בין המערך לבין הליכוד במילא היסטט. זהו תה"

מה, גד יעקובי? הוא עכשיו שר-התיקשורת?

שמגיע לו, ולרבינו יש מזל יותר ממה שמגיע לו.

■ ■ ■

אבן מרשימת המיפלגה? זה קרה ביולי 1988. אילו, לפ"חות, אחרי כל המכאובים וההדרחות, היינו מעמידים גלריה מרשימה... אבל לא ראיתי שהציבור התרשם מהגלריה הזאת, עם כל הכבוד לאפרים גור ואחרים.

כואב לך להיזכר ביום הזה? אני קצת נושם לרווחה. יכולתי להימצא במצב של "האצילות מח"י"בת", ואו הייתי תקוע בסיעה בעוד ש-הש"מנת" הלכה לממשלה. שערי לעצמך, (רפי) אורי מול (דן) מרידור... אני חושב שהם (הלי"כוד) הצליחו קצת יותר מאיתנו.

אני זוכר את היום הזה ברמת"אפעל. זה היה טראומטי. אחרי-כך הגיע השיחורור.

ההיסטוריה לא חייבת להיות צר"דקת. ברעבר, ולאור המצב, לא נפגעת. נפגעת ריגשית, אבל...

■ ■ ■

את הסדר תערוך הש"נה באן בני-יורק?

כן, יש לי ידידים יהודיים שהר"מינו אותנו. סו"ת תצטרף אליי מחר.

עצוב לך? לארדווקא. זה קצת בינו-ו"זמן להיות בארץ, בזמן שהכל משותק.

לפני שנה חגגת את ה"סדר בארץ".

כן, הייתי אז חבר-כנסת. כינת"יים הסתבר לי שהיעדר התואר הזה לא משפיע על מעמד ויקרה.

כל אחד מהשלושה מנתח מצוין את המיגרעות של האחרים...

כלומר: משרד-התיקשורת רת אינך מאוכזב...

מה, גד הוא שר-התיקשורת עכ"שיו? חשבתני שהוא היה שר לתיכ"גון... לתיכנון כלכלי...

ידוע לך שרבינו מארגן את המחנה שלו?

אני כל כך חסר אובייקטיביות בנושא של רבין (רבין לא כלל את אבן בממשלתו, ומאז שורה האיבה בין השניים)...

הכישלון שלו היה הטיפול הוא הרי ניהל את כל הדבר המ"ביש הזה עם הרתיים.

בוראי שמעת שיצחק נבון צובר כוח.

אני מסופק אם יש מישור המת"הלך כמוהו בארץ ומעורר גלים של ארישות. היה לגבון קלסטר-פנים מאוד יוני, וזה איכשהו היטשטש.

אם ינהיג את המחאה האנטי-ריוויד יוניסטית — בוודאי מעמרו יתח"זקי.

כשהיה נשיא, רווקא מילא תפ"קיד מאוד חשוב בפרשת צברה

אחד מהם ייבחר! אנשים חוש"בים שהסמכות היא אישית — לא! היא באה עם התואר. מישור מאלה יהיה, ויתרגלו אליו. אחרי זמן-מה, זה הופך ל"ארוני, ראש-הממשלה"

ולמי, להערכתך, יקראו כך?

הבעייה היא שכל אחד מהשלו"שה מנתח מצוין את המיגרעות של האחרים, וכשמגיע לעצמו — הוא, לפתע-פתאום, נעצר!

על הנייר, אולי למוטה יש עדי"פות, אבל הניי, את יודעת...

ליך הקורה בכל העולם. אבל מה שאיפין את המערך היה צלילתו בנושא המדיני.

אתה מסכים עם האוריי"רה במיפלגה: "שימון — הביתה?"

אני לא חושב שזה נבון, אבל את צודקת: האיש נכשל ארבע פעמים במערכות-בחיורו!

זה מזכיר לי איך יצחק נבון ויוסי שריר ניהלו פעם את ההסברה בב"חירות. הם הציגו מכונות מרופטת ושאלו: "האם היית נוסע עם נהג שנכשל בטסט שמונה פעמים? הם התכוונו אז למנחם בגין?"

הוא דווקא זכה בפעם התשי"עית...

אך היית נדהג במקומו של מרס?

אני חושב שאחרי ארבע פעמים, שבהן נכשל, הוא היה צריך לפחות להציע שיפור. הוא יכול לטעון שהוא לא אשם, אבל כפוליטיקה אין דבר כזה — "אשמה". אצלנו מבלבלים בין שני מושגים: "אש"מה" ואחריות.

מה יש בפרס, האיש, שהוא מושך כל-כך הרבה אש כלפיה?

אולי זה לא כל כך מה שיש בו. לפעמים עם קובע תרמית של מיש"הו. יש עליו אגדות, כמו תדיראן ובאטורדים אחרים. אבל כשאדם מוחזק כבעל תרמית מסוימת — המצחק הוא שהוא עושה הכל כדי לשמר תרמית זאת...

הוא עשה כזה מאמץ להפיח חיים בגווייה המפרפרת של "האופ"ציה הירדנית". הוא גייס לכך את מרגרט תאצ'ר, ג'ורג' שולץ, פילי"

אבן בביתו בהרצליה-סיתוח במיפלנה כולם מדברים ב"אוש..."